

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

KAINEM JA TERVEM EESTI

Jane Alop, MA, MPH
Tervise Arengu Instituut

Ettekande sisu:

- programmi “Kainem ja tervem Eesti” eesmärgid
- mis tehtud
- mis teoksil

Programmi eesmärgid

- **Alkoholi liigtarvitamise varajase avastamise ja nõustamise teenuse arendamine ja osutamine**
- **Alkoholisõltuvuse ravi teenuse arendamine ja osutamine**
- **Teadlikkust suurendavad tegevused**

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Alkoholi liigtarvitamise varajase avastamise ja nõustamise teenuse arendamine ja osutamine

Mõiste:

Alkoholi liigtarvitamise varajane avastamine ja nõustamine

LÜHISEKKUMINE
(brief intervention)

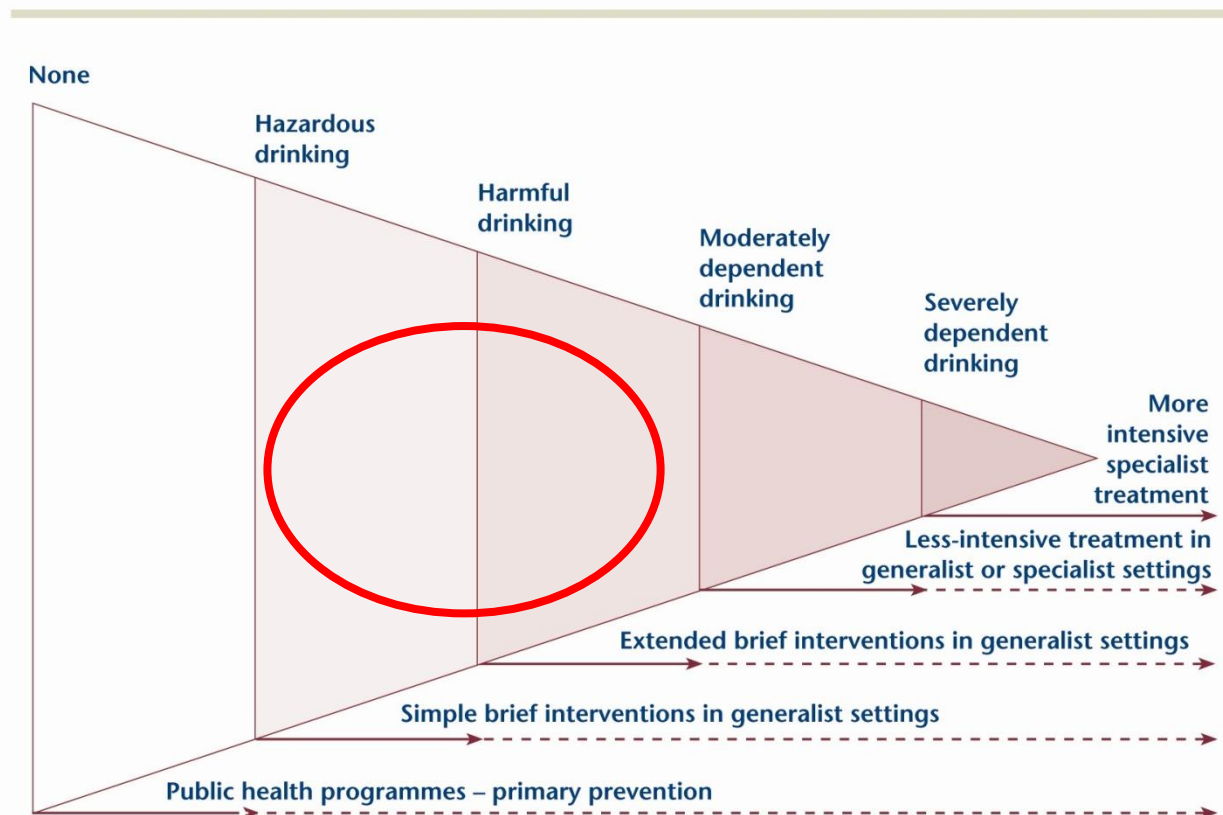

Figure 1 A spectrum of responses to alcohol problems

Source: Rastrick et al. (2006),¹ adapted from Institute of Medicine (1990).²

Alkoholi liigtarvitamise varajase avastamise ja nõustamise teenuse arendamine ja osutamine

- **Pereõdede ja perearstide koolitused lühisekkumise läbiviimiseks**
 - lähtutakse tõendatud efektiivsusega Šoti koolitusprogrammist, mille kasutamiseks on saadud ametlik nõusolek
 - materjal on tõlgitud, perearsti õppetooli poolt kohandatud ja toimetatud
 - koolitajate hankimine ja väljaõpe

Alkoholi liigtarvitamise varajase avastamise ja nõustamise teenuse arendamine ja osutamine

- **Koolitused alkoholitartvitamise häire alase kompetentsuse tõstmiseks**
 - 24 tunnise täiendkoolituse programmi väljatöötamine
 - 2päevane põhikoolitus + 1 päevane kinnistamine
 - Koolitajate ettevalmistamine
 - Koolituste läbimine peaks toimuma 6 kuu jooksul lepingu sõlmimisest lühisekkumise teenuse osutamiseks
- **Koolitused lepingutingimuste korrektseks täitmiseks vahetult peale lühisekkumise teenuse osutamise lepingu sõlmimist**

Alkoholi liigtarvitamise varajase avastamise ja nõustamise teenuse arendamine ja osutamine

- perearstide infosüsteemi “Perearst2” arendus **dokumenteerimise mugavamaks muutmiseks**
 - AUDIT testi elektroonilise täitmise võimalus
 - tulemuste salvestamine ja taasesitamine perearsti “töölaual”
- ettevalmistused on tehtud/tehakse heas koostöös **Eesti Perearstide Seltsiga**

Alkoholi liigtarvitamise varajase avastamise ja nõustamise teenuse arendamine ja osutamine

- Hankekutse lühisekkumise teenuse osutamiseks üldarstiabis jaanuar-veebruar 2016
- Hankekutse avaldamisele eelnevad **piirkondlikud infopäevad hanketingimuste tutvustamiseks**
- Koolitused algavad 2016 kevadel/suvel

KÕIK PEREARSTID ON VÄGA OODATUD!

Tervise Arengu Instituut

National Institute for Health Development

Alkoholisõltuvuse ravi teenuse arendamine ja osutamine

Mõiste:

Alkoholisõltuvuse ravi

ALKOHOLI LIIGTARVITAMISE HÄIRE RAVI

(alcohol use disorder)

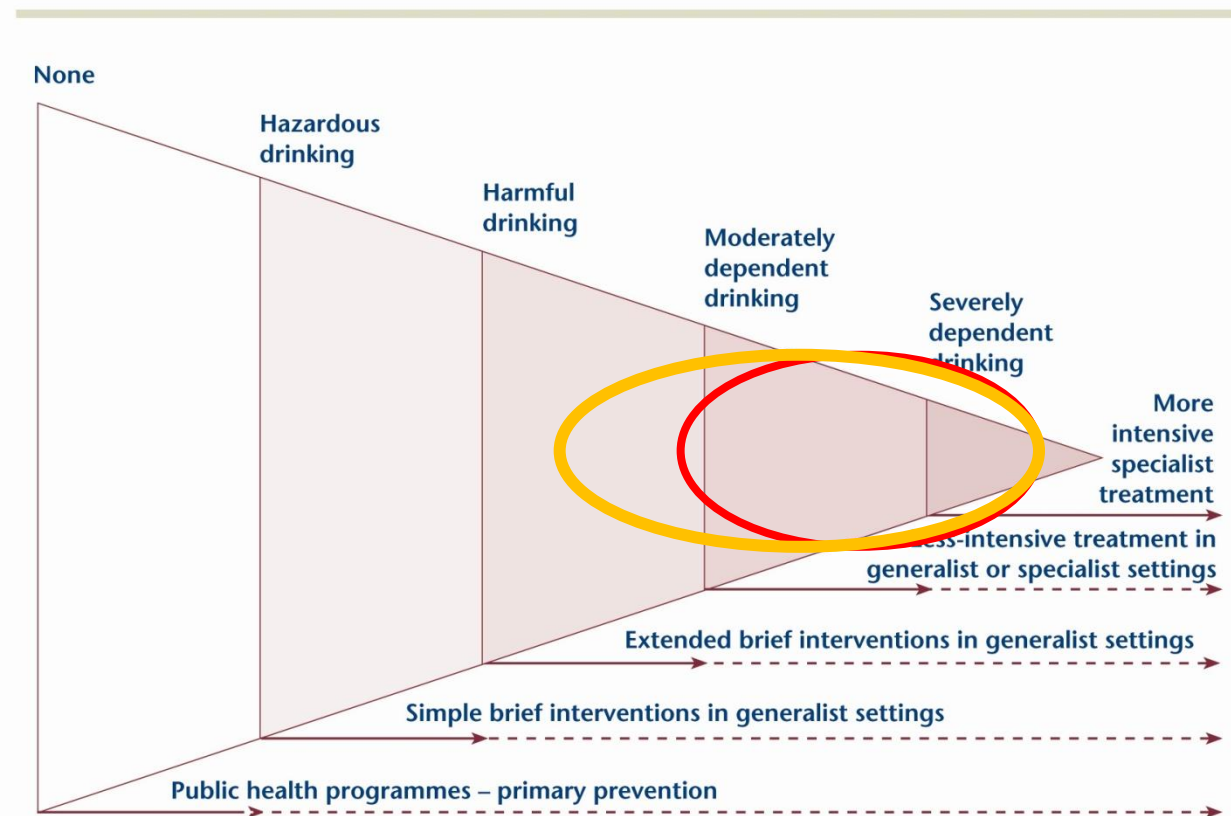

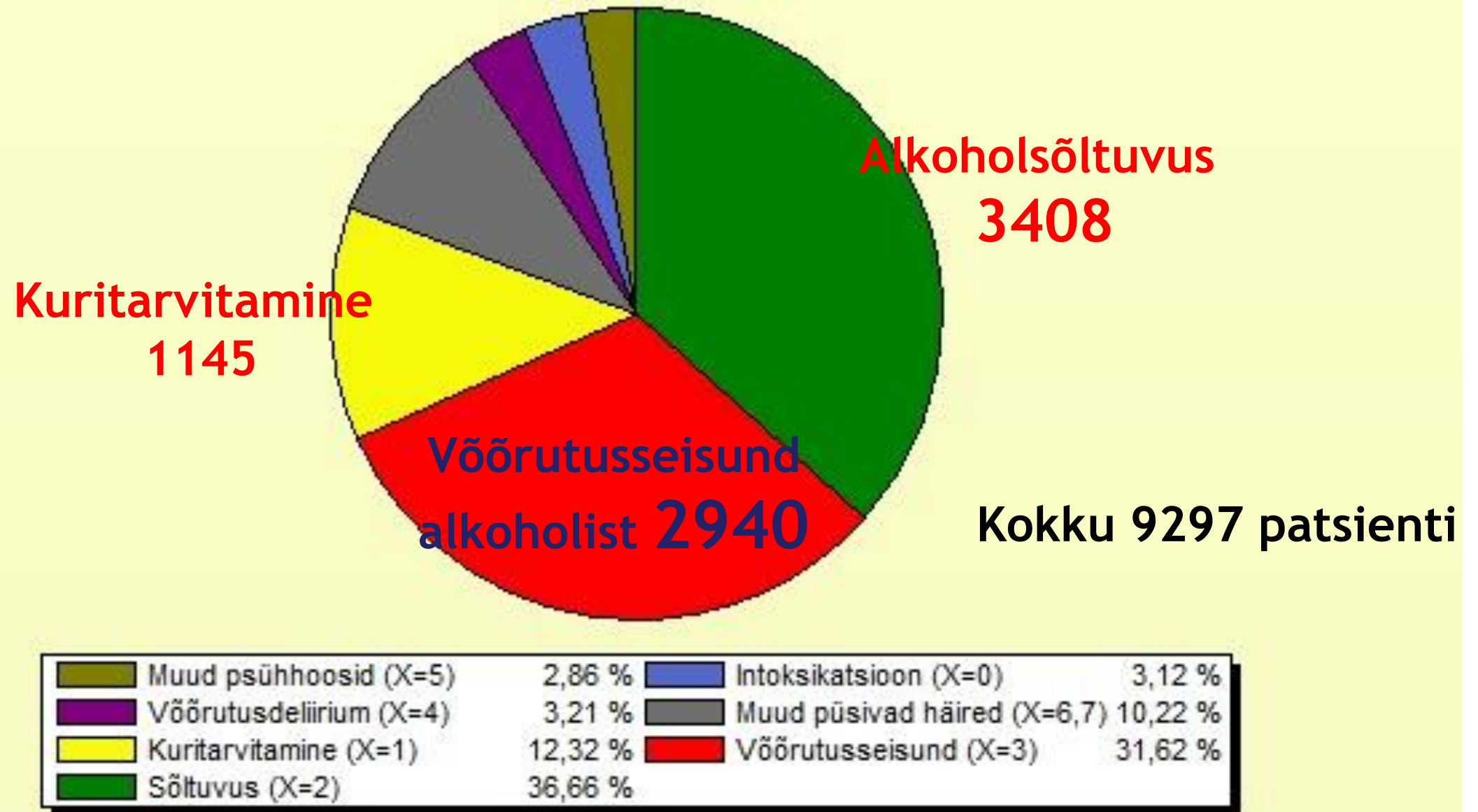
Figure 1 A spectrum of responses to alcohol problems

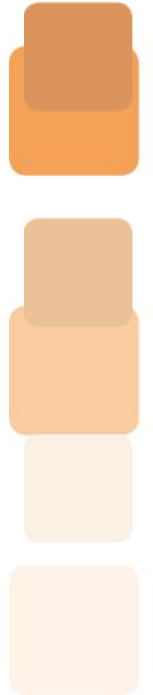
Source: Rastrick et al. (2006),¹ adapted from Institute of Medicine (1990).²

Kõik 2014 aasta jooksul psühhiaatri ambulatoorsel vastuvõtul või statsionaarsel ravil viibinud isikud

Psühhoaktiivsete ainete tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired
--- Kliiniline seisund.
2014, Alkoholist tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10.X). (Arv)

**Alkoholi kuritarvitamise ja sõltuvuse
ravigõlge mediaan on 92%,
mis tähendab, et
ravi saab vaid 8% patsientidest**

Kohn et al. Bull World Health Organ 2004;82(11)

Alkoholisõltuvuse ravi teenuse arendamine ja osutamine

- **Ravijuhend “Alkoholitartvitamise häirega patsiendi käsitus”**
 - Tõenduspõhised soovitused
 - Koostajate konsensusliku otsusena praktilised soovitused
- **Ravijuhendi rakenduskaava**
 - Ravijuhendi soovitusi tutvustavad piirkondlikud **seminarid** teenuste osutajatele
 - Soovitatud diagnostika- ja hindamismeetodite adapteerimine

Alkoholisõltuvuse ravi teenuse arendamine ja osutamine

- **Ravijuhendite soovitude juurutamine**

üldarstiabi ja psühhiaatrilise eriarstiabi esindajatest koosnev võrgustik patsiendi tervikkäsitluse tagamiseks ja ühtlase kvaliteediga teenuste osutamiseks - “KTE grupp” - praktikas parima koostöömudeli väljatöötamiseks, järgmine koosolek 8.jaanuaril

**AA,
kogemusnõustajad**

erihooletamine
sotsiaalteenus

**rehabilitatsiooni
programm**
sotsiaalteenus

**sõltuvushäire
kompetentsus**
teenus

met
sotsiaalteenused

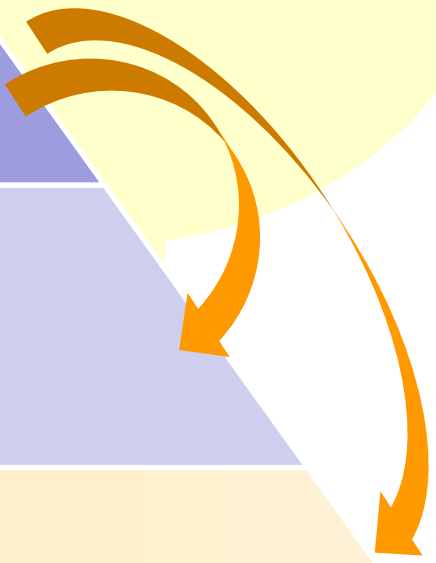
üldarstiabi
tervishoiuteenus

kokkupuutuvad institutsioonid
KOV, SKA, töötukassa, politsei, lastekaitse etc

lähedased

tööandjad

TÖÖVERSIOON

Alkoholisõltuvuse ravi teenuse arendamine ja osutamine

- Programmi raames osutatavad teenused
 - kirjeldused vastavad tervishoiuteenuste loetelus (TTL) olevate teenuste kirjeldustele
 - rahastamisel lähtutakse TTL hindadest
 - täiendavad teenused, mida TTL ei kajasta, n juhtumikorraldus
- Vajaliku personali täiendkoolitus, eelkõige õed (psühhiaatria/vaimse tervise õed)
 - alkoholitarmitamise häirega patsientidega töötamiseks
 - patsientide lähedaste nõustamiseks
 - üldarstiabi teenuse osutajate esmaseks konsulteerimiseks

Alkoholisõltuvuse ravi teenuse arendamine ja osutamine

- hankekutsed alkoholitarvitamise häire ravi teenuste osutamiseks jaanuar-veebruar 2016
- eelnevalt infopäevad hanketingimuste tutvustamiseks
- koolitused lepingutingimuste korrektseks täitmiseks vahetult peale teenuse osutamiseks lepingu sõlmimist

**TEENUSTE ÜHTLANE KVALITEET
MÕISTLIK KÄTTESAADAVUS
ASJAKOHANE* TEENUSTE OSUTAMISE TASE**

**Patsiendi tervislikust seisundist ja eelistustest lähtuv*

Toetus teenuste osutajatele

- **patsiendijuhend** - tööversioon valmis, toimub kooskõlastamine, toimetamine
- **Veebipõhine eneseabi programm** - toimuvad läbirääkimised litsentsi ostmiseks
- www.alkoinfo.ee - kaasajastamine
- Paberkandjal infomaterjal patsientidele ja nende lähedastele
- Teiste avalike teenuste pakkujatega koostöövõrgustikku loomine

Tervise Arengu Instituut

National Institute for Health Development

Teadlikkust suurendavad tegevused

Teadlikust suurendavad tegevused

Eesmärk

Vähendada stigmatiseerimist ja suurendada teadlikust alkoholi liigtarvitajate ja alkoholisõltlastega kokkupuutuvate, erinevate valdkondade esindajate seas, et nende kaudu motiveerida liigtarvitajaid pöörduma abi järele.

Teadlikust suurendavad tegevused

**Juhendmaterjalid ja nendele tuginevad koolitused
alkoholi liigtarvitamise häire äratundmiseks ja vajaliku
abipakkuja juurde suunamiseks**

- ✓ töötukassa
- ✓ sotsiaalkindlustusamet
- ✓ KOV sotsiaaltöötajad
- ✓ politsei ja maanteeamet
- ✓ lastekaitse
- ✓ Tööandjad
- ✓ etc

Teadlikkust suurendavad tegevused

**Juhendmaterjalid ja nendele tuginevad koolitused
alkoholi liigtarvitamise häire äratundmiseks ja vajaliku
abipakkuja juurde suunamiseks**

- ✓ töötukassa
- ✓ sotsiaalkindlustusamet
- ✓ KOV sotsiaaltöötajad
- ✓ politsei ja maanteeamet
- ✓ lastekaitse
- ✓ Tööandjad
- ✓ etc

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Kainem ja tervem Eesti - õnnelikum elu meile kõigile

Täna kuulamast!
Jane.alop@tai.ee